

K o m e n t á r

k výsledkom štatistického zisťovania za oblasť kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2014

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je kultúrno-osvetová činnosť, jej personálne, materiálne a finančné zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte subjektov, ktoré kultúrno-osvetovú činnosť v roku 2014 vykonávali, údaje o počte kultúrnych zariadení a počte ich zamestnancov, ale aj údaje o jednotlivých typoch kultúrno-osvetovej činnosti, zdrojoch a formách jej financovania. Osobitne boli získané údaje o záujmovej a vzdelávacej činnosti, ako aj údaje o kolektívoch záujmovej umeleckej a mimoumeleckej činnosti.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť kultúrno-osvetovej činnosti boli v roku 2014 obce Slovenskej republiky s počtom obyvateľov nad 500¹⁾, regionálne osvetové strediská, Národné osvetové centrum, Matica slovenská a Ústredie ľudovej umeleckej výroby. Spolu to bolo 1 830 subjektov, z ktorých kultúrno-osvetovú činnosť v roku 2014 vykonávalo 956.

Kultúrno-osvetové zariadenia

Kultúrno-osvetová činnosť v roku 2014 bola realizovaná v 1 872 kultúrnych zariadeniach, zabezpečovalo ju 2 484 osôb (zamestnancov obcí a kultúrno-osvetových zariadení), medzi ktorými prevažujú ženy (1 673). Súčasťou infraštruktúry kultúrno-osvetovej činnosti na miestnej úrovni je 993 kultúrnych domov a 879 iných priestorov, v ktorých je táto činnosť realizovaná.

Kultúrno-osvetová činnosť

V roku 2014 bolo realizovaných 52422 podujatí v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, z ktorých bolo 5 923 súťaží, prehliadok a festivalov, 15 453 vzdelávacích podujatí a 31 046 kultúrno-spoločenských podujatí. V rámci edičnej činnosti bolo v roku 2014 vydávaných 113 titulov zameraných na tradičnú ľudovú kultúru a 371 titulov zameraných na iné oblasti kultúrno-osvetovej činnosti.

Súťaží, prehliadok a festivalov sa zúčastnilo 330 567 účastníkov zo Slovenska a 31 019 zo zahraničia, pozrelo si ich 2 167 319 návštevníkov. Najviac podujatí bolo realizovaných na úrovni obcí - 3 433 (miestne podujatia).

V rámci záujmovej vzdelávacej činnosti bolo realizovaných 10 904 jednorazových aktivít, ktorých sa zúčastnilo 595 827 účastníkov. Cyklických aktivít bolo v roku 2014 realizovaných 4 408 a zúčastnilo sa ich 158 516 účastníkov. Najvyššie zastúpenie mali vzdelávacie aktivity v oblasti získavania umeleckých a interpretačných zručností – 3 389, z nich bolo 1 053 cyklických. Nasledovali vzdelávacie aktivity z oblasti občianskych tém – 3 192 a vzdelávacie aktivity z oblasti tradičných remesiel - 2 176.

V rámci záujmovej umeleckej činnosti pôsobilo na Slovensku 2 691 kolektívov dospelých, 873 mládežníckych, 1 521 detských a 517 zmiešaných kolektívov, ktoré pôsobia vo všetkých oblastiach. Najvyšší počet kolektívov pôsobil v oblasti folklóru, a to 1 320, v rámci zborového spevu to bolo 600 speváckych zborov a v rámci činoherného divadla 558 kolektívov. Najvyššie zastúpenie detských kolektívov vykazuje oblasť folklóru – 372 kolektívov (10 250

¹⁾ Analýza výsledkov štátneho štatistického zisťovania potvrdila, že viac ako 90% obcí Slovenskej republiky s počtom obyvateľov do 500 nevykonáva kultúrno-osvetovú činnosť. Z tohto dôvodu, z hľadiska štatistickej významnosti a znižovania záťaže spravodajských jednotiek boli obce do 500 obyvateľov zo štatistického zisťovania za oblasť kultúrno-osvetovej činnosti vylúčené.

členov - detí), moderného tanca – 169 kolektívov (4 220 členov) a oblasť činoherného divadla – 162 kolektívov (2 617 členov).

V rámci mimoumeleckej oblasti (zberateľstvo, technika a i.) pôsobilo 805 kolektívov, z ktorých bolo 212 detských s počtom členov 3 043.

Financovanie kultúrno-osvetovej činnosti

Kultúrno-osvetová činnosť bola zabezpečená predovšetkým finančnými prostriedkami obcí, ktoré na ňu vyčlenili celkovo 35 361 770 EUR. Zo štátneho rozpočtu bolo poskytnutých 16 022 284 EUR, avšak z nich najvyšší podiel (cca 88%) predstavovali finančné prostriedky poskytnuté na zabezpečenie činnosti Národného osvetového centra, Ústredia ľudovej umeleckej výroby a Matice slovenskej.

Priame náklady na zabezpečenie kultúrno-osvetovej činnosti boli vykázané v celkovej sume 71 319 906 EUR, náklady na mzdy predstavovali 21 111 876 EUR.

Priemerná mesačná mzda pracovníka, ktorý zabezpečoval alebo realizoval kultúrno-osvetovú činnosť v rámci kultúrno-osvetového zariadenia, bola v roku 2014 na úrovni 746 EUR. Priemerná mzda odborných pracovníkov bola na úrovni 803 EUR, pričom priemerná mzda odborných pracovníkov - žien bola oproti mužom o 55 EUR nižšia.